

Základ Boží vlády

OPĚTOVNÉ OBJEVENÍ VÝZNAMU BOŽÍHO ZÁKONA V ZÁVĚRU DĚJIN

Texty na tento týden

Zj 14,6–12; Kaz 12,13,14; Př 28,9; Da 7,25

Základní verš

„Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají přikázání Boží a drží se svědectví Ježíšova.“ (Zj 12,17)

Díky intenzivnímu studiu Bible adventisté pochopili, jaký význam má zákon pro službu v nebeské svatyni svatých. Při promýšlení jeho významu také objevili důležitost čtvrtého přikázání, které hovoří o sobotě jako o dni odpočinku. Dá se říci, že toto přikázání – více než kterékoli jiné – jasně identifikuje Boha jako našeho Stvořitele. Skutečnost, že Bůh je naším Původcem, představuje základ každého pravého uctívání. Je to téma, které bude mimořádně důležité i v posledních dnech dějin země (viz Zj 14,6–12).

Satan měl od začátku jeden hlavní cíl: podkopáváním Božího zákona zmařit uctívání Boha. Ví, že přestoupit zákon „v jednom přikázání“ znamená „provinit se proti všem“ (Jk 2,10). Právě proto navádí lidi, aby přestupovali Boží zákon. To je také důvod, proč satan tak nenávidí sobotu. Sobota totiž ukazuje lidem na Stvořitele a na to, jak ho mají uctívat. Zákon definuje, co je hřích. Dokud se lidé snaží být věrni Bohu, musí i jeho zákon zůstat platný, včetně přikázání o sobotě.

Cílem této lekce je ukázat souvislost mezi svatyní, Božím zákonem, sobotou a nadcházející krizí v souvislosti se znamením šelmy. Budeme také zkoumat význam soboty pro lidi žijící v době konce.

Osnova lekce

Téma této lekce se dotýká opětovného pochopení významu a důležitosti Božího zákona, který byl po staletí mnohými křesťany přehlížen a odmítán. V lekci se zaměříme i na to, proč je a bude věrnost Bohu i v této oblasti důležitá v závěru dějin, a co Bůh očekává od těch, kteří jej chtějí věrně následovat.

- Zj 11,19; Ex 25,16: Boží zákon v centru svatyně (neděle)
- Mt 5,17,18: Ježíš potvrzuje důležitost Božího zákona (pondělí)
- Zj 14,6,7; Ex 20,8–11: Trvalý význam přikázání o sobotě (úterý)
- Zj 13,4.8.12.15: „Znamení šelmy“ – odmítnutí Božího zákona (středa)
- Zj 14,9–11: „Poselství tří andělů“ – pozvání k věrnosti Bohu (čtvrtek)

SVATYNĚ A ZÁKON

Tu se otevřel Boží chrám v nebesích, a bylo v něm vidět schránu jeho smlouvy; rozpoutaly se blesky a rachot hromu, zemětřesení a hrozné krupobíť. (Zj 11,19)

Do schrány uložíš svědectví, které ti dám. (Ex 25,16)

Když přestal k Mojžíšovi na hoře Sinaji mluvit, dal mu dvě desky svědectví; byly to kamenné desky psané Božím prstem. (Ex 31,18)

Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají přikázání Boží a drží se svědectví Ježíšova. (Zj 12,17)

Osobní studium

Prostuduj si úvodní texty (Zj 11,19; Ex 25,16; Ex 31,18 a Zj 12,17). Co říkají o schráně (truhle) smlouvy a svatyni svatých?

Den smíření byl dnem soudu. Celý Izrael se měl podle příkazu této události zúčastnit. Každý měl činit pokání, zpytovat své srdce a zdržet se jakékoli práce (viz Lv 23,29–31). Jen v tento den velekněz vstupoval do svatyně svatých, aby tam vykonal smírčí obřady. A právě tam, v nejnitrašším prostoru svatyně, se nacházela schrána smlouvy. Uvnitř schrány bylo umístěno Desatero Božích přikázání vyryté na dvou kamenných deskách. Zlaté víko archy se nazývalo slitovnice a na ni se kropila krev pro očištění svatyně od hříchu. Boží přítomnost se projevovala v podobě oblaku Boží slávy nad slitovnicí mezi cherubíny. Každá oběť odhalovala Boží milosrdenství vůči hříšným lidským bytostem, ale Den smíření ukazuje, že hříchy lidí jsou připomínány až do dne soudu (Žd 10,3). Hřích mohl být ve skutečnosti zcela odstraněn až o staletí později, a to jen prostřednictvím Kristovy krve, když zemřel

na kříži. A pouze vírou v jeho oběť (krev) můžeme být očištěni od hříchu (1Pt 1,18,19). V Boží přítomnosti se nádherně poji milosrdenství a spravedlnost.

Při pohledu do nebeské svatyně apoštol Jan viděl, že „se otevřel Boží chrám v nebesích, a bylo v něm vidět schránu jeho smlouvy“ (Zj 11,19). „Ve svatyni svatých nebeské svatyně je uchovávan Boží zákon – zákon, který Bůh vydal za hřmění hromu na Sinaji a zapsal svým prstem na kamenné desky. Boží zákon v nebeské svatyni je velký originál, přikázání zaznamenaná na kamenné desky a zapsaná Mojžíšem do knih jsou jeho přesným opisem. Lidé, kteří přijali tuto důležitou pravdu, pochopili svatost a neměnnost Božího zákona.“ (GC 434; VDV 285)

Když první adventisté studovali biblické učení o svatyni, uvědomili si nejen důležitost celého Božího zákona, ale i přikázání o sobotě, které se nachází v centru Desatera. Došli k závěru, že pokud se Boží zákon nachází ve schráně smlouvy v nebeské svatyni, je věčný a určitě nemohl být odstraněn Ježíšovou obětí na kříži.

Aplikace

Uvažuj o sobotě, která k nám přichází pravidelně každý týden – bez výjimky. Co nám to říká o důležitosti učení o stvoření? Které jiné učení o Bohu má tak silnou a neustále se opakující připomínku?

NEMĚNNOST BOŽÍHO ZÁKONA

¹⁷Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroxy; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit.

¹⁸Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. (Mt 5,17,18)

Osobní studium

Co říkají tyto biblické pasáže o vztahu věřícího k zákonu?

Mt 5,17,18

Ž 111,7,8

Kaz 12,13,14

1J 5,3

Př 28,9

Adventisté sedmého dne jdou ve stopách protestantských reformátorů, kteří zdůrazňovali svatost Božího zákona. Všimněme si naléhavých slov Johna Wesleyho v jeho promluvě o Ježíšově kázání na hoře: „Obřadní neboli ceremoniální zákon, který Mojžíš vydal Izraelcům a který obsahuje všechny příkazy a všechna nařízení, vztahující se na staré oběti a na chrámovou službu, náš Pán skutečně přišel zrušit, odstranit a úplně zlikvidovat. [...] Ale mravní zákon, obsažený v Desateru a zdůrazňovaný proroky, neodstranil. Účelem jeho příchodu nebylo odvolat kteroukoli jeho část. To je Zákon, který ne-

lze zrušit, který „bude utvrzen jako svědkové na obloze“. [...] Každá část tohoto Zákona musí zůstat v platnosti u všech lidí a v každém věku, protože není závislý na čase nebo místě či jiných okolnostech, podléhajících změnám, ale na Boží povaze a na povaze člověka a jejich neměnném vzájemném vztahu.“ (WESLEY, John. „Kázání našeho Pána na hoře. Výklad pátý“. *Standardní kázání*. Praha: ECM, 2005, s. 348.349)

Porovnej text Ex 34,5–7 s verši Ř 7,11,12; Ž 19,8–12; Ž 89,15 a Ž 119,142.172. Co nám tyto pasáže říkají o vztahu mezi Božím zákonem a Božím charakterem?

Boží zákon je popisem jeho charakteru, základem jeho trůnu a morálním základem celého lidstva, a proto jej satan nenávidí. „Mnozí vynaložili značné úsilí, aby jim jejich přesvědčení vyvrátili; nikdo však nepochyboval, že byla-li pozemská svatyně kopií svatyně v nebi, pak zákon uložený v pozemské truhle je přesným opisem zákona uloženého v nebi, a přijmout pravdu o nebeské svatyni znamená také uznat požadavky Božího zákona, a tím i závaznost zachovávání soboty podle čtvrtého přikázání. To je také důvod rozhořčeného odporu namířeného proti výkladu Písma, který objasňoval Kristovu službu v nebeské svatyni.“ (GC 435; VDV 286)

Aplikace

Jaké argumenty používají lidé k podepření svého tvrzení, že už nejsme povinni dodržovat Desatero? Co je skutečnou příčinou odmítání autority Desatera?

SOBOTA A ZÁKON

“Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. ⁷Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdějte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,6.7)

Osobní studium

Uvažuj o textech Zj 14,6.7; Zj 4,11; Gn 2,1–3 a Ex 20,8–11. Co z nich můžeme pochopit o vztahu mezi stvořením, sobotou a Božím zákonem?

Stvoření říká něco o naší hodnotě v Božích očích. Ve vesmíru nejsme jen nějakým opuštěným, bezvýznamným zrnkem prachu. Nejsme ani produkt náhodných událostí nebo souhry okolností, které vyústily do vzniku našeho genetického kódu. Jinými slovy – běžný vědecký scénář původu života, který převzala zpravodajská média a populární kultura, představuje takový pohled na náš původ, který je v každém ohledu neslučitelný s biblickou zprávou.

Jsme tady, protože nás stvořil Ježíš. A on je hoden našeho uctívání nejen proto, že nás stvořil, ale také proto, že nás vykoupil. Stvoření a vykoupení jsou jádrem každého pravého uctívání Boha. Proto je sobota nezbytně důležitou součástí pochopení plánu spasení. Sobota mluví o péči Stvořitele a lásce Vykupitele.

Na konci týdne stvoření Bůh odpočinul v kráse a majestátnosti světa, který stvořil. Jeho odpočinek je i příkladem pro nás.

Sobota je pro nás každý týden příležitostí, abychom chválili toho, kdo nás stvořil. Když Boha v sobotu uctíváme, otevíráme svá srdce, abychom přijali zvláštní požehnání, které vložil pouze na tento den, na žádný jiný.

Sobota nám ukazuje na Stvořitele, který nás miloval tak moc, že nás neopustil, ani když jsme se vzdálili od jeho plánů s námi. Sobota je věčným symbolem našeho odpočinku v něm a zvláštním znakem věrnosti Stvořiteli (Ez 20,12.20). Sobota je symbolem odpočinku, ne práce; symbolem milosti, ne zákonictví; symbolem přijetí, ne odsouzení, a symbolem spolehnouti se na Boží dílo spasení, ne na naši snahu se zachránit. Pravý sobotní odpočinek je odpočinkem přijímajícím milost v milujícím náručí toho, kdo nás stvořil, vykoupil a přijde pro nás.

Boží poselství ze Zjevení 14. kapitoly vyzývá lidi na konci času, aby každou sobotu odpočívali v jeho lásce a péči. Vyzývá nás, abychom pamatovali na toho, který nás stvořil, a vzdali mu slávu. Zachovávání soboty je také spojovacím článkem mezi dokonalostí Edenu a slávou nového nebe a nové země, které přijdou. Sobota nám připomíná, že jednoho dne bude nádhera Edenu obnovena.

Aplikace

Většina adventistů sedmého dne čelila a často i dnes čelí obvinění ze zákonictví. Toto obvinění se obvykle spojuje s naším zachováváním soboty. Uvažuj o sobotě jako o symbolu vykoupení a ospravedlnění z víry. Proč by poslouchání Božího příkazu odpočívat mělo někoho vést k představě, že se snažíme dostat do nebe na základě našich vlastních skutků?

ZNAMENÍ ŠELMY

„Klekali před drakem, protože dal té šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?“ [...] ⁸... budou před ní klekat všichni obyvatelé země, jejichž jména nejsou od stvoření světa zapsána v knize života, v knize toho zabitého Beránka. [...] ¹²Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc. Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou, které se zahojila její smrtelná rána. [...] ¹⁵Je jí dáno, aby do sochy té šelmy vdechla život, takže ta socha mluvila a vydala rozkaz, že zemřou všichni, kdo před ní nepokleknou. (Zj 13,4.8.12.15)

Osobní studium

Přečti si texty Zj 12,12.17 a Zj 13,7. Jak tyto texty odhalují satanův hněv? Proč se ďábel v době konce tak zlobí na Boží lid?

Zjevení 12 nastiňuje kosmický konflikt mezi Kristem a satanem v průběhu věků. Tento spor vyvrcholí posledním satanovým útokem na Boží lid. Zjevení 13 představuje dva spojence draka – šelmu z moře a šelmu ze země. Tyto dvě mocnosti se spojí v boji proti Božimu lidu.

Uvažuj nad úvodními verši (Zj 13,4.8.12.15) a nad textem Zj 14,7.9–11. (Viz také Zj 15,4; Zj 16,2; Zj 19,20; Zj 20,4; Zj 22,9.) Jaké klíčové téma se objevuje ve všech těchto verších?

Soustředme se na kontrast, který nacházíme v těchto verších. Buď lidé uctívají Stvořitele, nebo uctívají něco jiného. Stvořitel je hodný uctívání (Zj 5,9). Spor mezi Kristem a satanem, který začal v nebi, se soustředil právě na otázku uctívání: „Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit“ (Iz 14,14). Satan toužil po úctě, která náležela pouze Stvořiteli. Podle Zjevení 13 se tento záměr bude satanovi dařit naplňovat i díky šelmě z moře (Zj 13,4).

Porovnání s Danielem 7 ukazuje, že šelma má stejné vlastnosti jako malý roh, který se bude „snažit změnit doby a zákon“ a bude mít moc nad svatými během období 1 260 prorockých dnů, tedy 1 260 let (Da 7,25; porovnej Zj 13,5; viz také 6. lekce). Čtvrté přikázání je jediná část Desatera, která se týká času. Tato moc se pokusila změnit den uctívání Boha ze soboty, sedmého dne, na neděli, první den v týdnu.

Bůh ustanovil sobotu jako znamení své moci a autority (Ex 31,13; Ez 20,12.20). Tím, že se pozemská moc snaží změnit Bohem daný den uctívání (sobotu), uzurpuje si autoritu a moc, které náleží jedině Bohu. Ukazuje se, že v centru závěrečného konfliktu bude spor o to, co je pravé, a co falešné uctívání.

Proto Zjevení označuje lidi, kteří jsou věrní Bohu, jako ty, „kdo zachovávají přikázání Boží a drží se svědectví Ježíšova“ (Zj 12,17; Zj 14,12). To zahrnuje i sobotu jako sedmý den a nemá to nic společného s nedělí. Ti, kteří odmítnou poslední výzvu tří andělů uctívat Boha v jeho svatý den (viz také Iz 58,13) a místo toho uctívají šelmu v její falešný den odpočinku (v neděli), dostanou znamení šelmy (viz 11. lekce).

Aplikace

Čím je sobota pro tebe osobně?

POSELSTVÍ TŘÍ ANDEŮ

⁹Za nimi letěl třetí anděl a volal mocným hlasem: „Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, ¹⁰bude pít víno Božího rozhorlení, které Bůh nalévá neředěné do číše svého hněvu; a bude mučen ohněm a sírou před svatými anděly a před Beránkem.

¹¹A jeho muka neuhasnou na věky věků a dnem ani nocí nedojde pokoje ten, kdo kleká před šelmou a jejím obrazem a nechal si vtisknout její jméno. ¹²Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši.“ (Zj 14,9–12)

Osobní studium

Ve Zjevení 14. kapitole první anděl volá mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“ (Zj 14,7). Volání z nebe naléhá, abychom ve světle blížícího se soudu byli věrní Stvořiteli a uctívali pouze jeho.

Druhý anděl volá: „Padl, padl veliký Babylon, který opojil všechny národy svým smilstvím a dal jim pít z poháru hněvu“ (Zj 14,8). Babylon představuje hříšný, odpadlý náboženský systém, který odmítl poselství prvního anděla a nadále pokračuje v nesprávném způsobu uctívání. Proto třetí anděl varuje před uctíváním „šelmy a jejího obrazu“ (Zj 14,9–11). V těchto verších jsou představeny dvě protichůdné možnosti – uctívání Stvořitele, a uctívání šelmy. Před druhým příchodem Krista se každý člověk na planetě Zemi musí jasně a neodvolatelně rozhodnout, kdo má jeho plnou oddanost – Ježíš, nebo satan.

Jaké jsou dva charakteristické rysy těch, kdo odmítají uctívat šelmu (Zj 14,12)? Proč jsou obě tyto charakteristiky důležité?

Na konci času bude mít Bůh věrné, kteří mu budou oddáni i tváří v tvář největšímu odporu a nejuživějšímu pronásledování v dějinách světa. Prostřednictvím daru Kristovy spravedlnosti budou žít poslušný život naplněný milostí. Uctívání Stvořitele je v přímém protikladu k uctívání šelmy a je vyjádřeno dodržováním Božích přikázání. Závěrečný konflikt o to, zda budou lidé věrní Kristu nebo budou následovat šelmu, se soustředí právě na uctívání. A v centru závěrečných událostí velkého sporu mezi dobrem a zlem je sobota jako správný den odpočinku.

Oddaní následovníci Spasitele nejen zachovávají „věrnost Ježíši“ (Zj 14,12), ale budou mít také „Ježíšovu víru“ (Zj 14,12; ČSP). Ježíšova víra je víra tak hluboká, důvěřující a oddaná, že jí nemohou otrástit ani ty nejtěžší zkoušky. Je to víra, která věří, i když nevidí, důvěřuje, i když se to vzpírá rozumu, a doufá, i když nechápe. Taková víra je darem, který vděčně přijímáme. Přenesete nás přes krizi, která teprve přijde. Když poslední krize vypukne a budeme čelit ekonomickému bojkotu, pronásledování, věznění a samotné smrti, Ježíšova víra nás přenesete přes poslední hodiny země, dokud se Ježíš nevrátí.

Aplikace

Jak dnes Bůh připravuje tvou víru na to, co přijde v budoucnosti?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Protože neměli důkazy z Bible, lpěli mnozí na svých argumentech s velkou zarputilostí; jako by zapomněli, že stejné argumenty použili kdysi jiní odpůrci proti Kristu a jeho apoštolům: ‚Proč nauku o sobotě nepřijali naši velikáni? Jen málo lidí věří tomu, čemu věříte vy. Není přece možné, abyste vy měli pravdu, a všichni učenci světa aby se mýlili.‘ Všechny podobné argumenty vyvrací Písmo a poznání, jak Pán jednal ve všech dobách se svým lidem.“ (GC 455; VDV 298.299)

„Křesťané v minulých dobách však zachovávali neděli v domnění, že tím zachovávají biblickou sobotu. I dnes jsou ještě v každé církvi, římskokatolickou církev nevyjímaje, opravdoví křesťané, kteří upřímně věří, že neděle je Bohem ustanovený den odpočinku. Bůh přijímá jejich upřímnost a poctivost. Když však bude zachovávání neděle přikázáno zákonem a svět bude seznámen s tím, co je to sobota – pravý den odpočinku, pak bude každý, kdo přestoupí Boží přikázání a bude poslouchat příkazy vydané Římem, uctívat papežství více než Boha. Bude uctívat římskou autoritu a moc, která vynutila zachovávání neděle, nařízené Římem. Bude uctívat šelmu a její sochu (obraz). Když lidé odmítnou ustanovení, o němž Bůh prohlásil, že je znamením jeho moci, a místo něho budou uctívat to, co Řím považuje za znamení své svrchovanosti, přijmou tím znak oddanosti šelmě – ‚cejch šelmy‘. Teprve až bude tato otázka lidem jasně vyložena a až budou postaveni před rozhodnutí, zda zvolit raději Boží přikázání, anebo spíš lidské příkazy, tehdy ti, kdo přijmou lidskou autoritu, dostanou ‚cejch šelmy.‘“ (GC 449; VDV 294.295)

Otázky k rozhovoru

1. Svět se mění rychle a dramaticky. Proč musíme zůstat ostražití, aby nás poslední události nezastihly nepřipravené?
2. Jak může být naše chápání soudu a Božího zákona v souladu se skutečností, že jsme spaseni pouze milostí?
3. Jak můžete vydávat svědectví těm lidem, kteří nechápou význam pravé soboty a upřímně zachovávají neděli, první den týdne?
4. Jaké nebezpečí číhá ve spojení církevní a státní moci? Jaký vztah máme mít jako křesťané ke světské vládě?